

Kerk en Wereld Jaarverslag

Verbinding brengt ons verder

'Sommigen twijfelen aan de toekomst van de kerk, maar dit soort initiatieven steunen mij in mijn geloof in God'

- > Projecten in beeld
- > Kennismaken met de commissie
- > Kerncijfers 2021

KERK EN WERELD

Commissie Fonds Kerk en Wereld
Juni 2022

Inhoud

Voorwoord	3
Projecten die mensen verbinden	4
Verbinden	5
Subsidieoverzicht	5
Rotterdam Gezond en Wel	6
Expeditie Birgittinessen	8
Een profetisch alternatief na corona?	10
Christelijk geloof actualiseren en praktiseren	13
Subsidieoverzicht	13
Zeven wegen van Barmhartigheid	14
Genoeg om te leven in gemeenschappen	17
Ontmoeting tussen levensbeschouwingen	19
Subsidieoverzicht	19
De Passie van Nu	20
Geloof, duurzaamheid en toekomst	22
Faith Action Audit	24
Interview Commissie Fonds Kerk en Wereld	26
Vooruitblik 2022	28
Jongerenprijs 2023	28
Tender 2021	28
Kerk op de Floriade	29
Fondszaken 2021	30
Bestuurlijk	30
Financieel	31

Colofon

Dit beknopte jaarverslag 2021 is een uitgave van de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland.

Samenstelling, tekst en eindredactie:

Christianne Holwerda, Waarde in Beeld
Nadine Folkers, Kracht Communicatie

Projectcoördinatie en beeldredactie:

afdeling communicatie dienstenorganisatie
Protestantse Kerk in Nederland, Utrecht

Vormgeving:

Nilsson Agency, Goes

Drukwerk:

De Groot Drukkerij, Goudriaan

Productiebegeleiding:

drukwerkbegeleiding dienstenorganisatie
Protestantse Kerk in Nederland, Utrecht

Contact

Kerk en Wereld, p/a Protestants Landelijk Dienstencentrum
Postbus 8504, 3503 RM Utrecht
(030) 880 1628 / 1880
kerkenwereld@protestantsekerk.nl
www.kerkenwereld.nl

Voorwoord

Halfvol, zeker weten!

Als een glas nog maar voor de helft gevuld is, kun je zeggen dat het halfleeg is. Maar ik zie het graag andersom: er zit nog minimaal voor de helft wat in. Zo is het dit jaar ook met onze projecten. We hebben minder projecten van de grond zien komen dan in andere jaren. Door corona zijn er minder aanvragen bij ons binnengekomen die aan de voorwaarden van het fonds voldoen, en kwamen aanvragen die we wel ondersteunden, soms vanwege de coronamaatregelen toch (nog) niet van de grond. Maar één ding was overduidelijk: initiatief is er genoeg. We verwachten zeker een aantal projecten alsnog van start te zien gaan.

In de projecten die wel konden starten, maakten de initiatiefnemers soms juist heel mooi gebruik van kansen die door corona nieuw en anders waren. Dat juichen we natuurlijk van harte toe! Mensen verbinden was altijd al een uitdaging, maar afgelopen jaar bleek opnieuw hoe ontzettend nodig het is. Daarom zijn we blij dat we als fonds vanuit onze oecumenisch-christelijke inspiratie daaraan bij kunnen dragen. Zo laten we samen de wereld dat mooie van de kerk ervaren. We hopen dat je door dit verslag verwonderd raakt over welke mooie dingen er tot stand kunnen komen. En wellicht ontstaat er inspiratie voor een eigen project of kun je iemand ermee inspireren. Dan horen we er natuurlijk graag van!

Marieke den Braber

Voorzitter commissie Fonds Kerk en Wereld

PS. Wil je op de hoogte
blijven van de projecten?
Meld je aan voor onze
nieuwsbrief op
kerkenwereld.nl.

(Foto: Dick Westerveld)

Stichting Stadsklooster Mariken
Een profetisch alternatief na corona?

Niet overgaan tot de orde van de dag

"Corona is erg, maar nog erger zou het zijn als we na de coronacrisis weer zouden overgaan tot de oude orde van de dag. Crisis betekent zowel bedreiging alsook kans. Als Stadsklooster Mariken gaan we op zoek naar de kansen van deze coronacrisis."

Dat schreven pastor Ekkehard Muth van Stadsklooster Mariken en voormalig bestuurder Els Verheggen in hun projectplan. Met activiteiten als debatten, een symposium en bijeenkomsten wil dit project het gesprek over de gevolgen van corona op onze samenleving bevorderen. De twee initiatiefnemers blikken een jaar later enthousiast terug op het project met als doel: mensen met elkaar in gesprek laten gaan over de invloed van corona op ons leven.

Wat was de aanleiding van het project?

Els: "Het project ontstond toen de pandemie net begon en we nog dachten dat het iets kortdurends zou zijn. Ook hadden we de verwachting dat er een tijd ná corona zou komen. We hoopten iets te leren van deze tijd. We wilden de positieve opbrengsten daarvan vasthouden, zodat het niet alleen maar is van: we zitten in een crisis, en wat kunnen we veel niet. Er zijn juist zoveel dingen ontstaan die de moeite

waard zijn om te behouden. Eindelijk stelden we onszelf als maatschappij de vraag: Waar gaat het leven nou eigenlijk om? Mag tot rust komen en bezinnen ook een wezenlijke plaats krijgen?"

Ekkehard: "Absoluut, en tegelijkertijd zijn er natuurlijk ook mensen geweest die echt te lijden hebben gehad tijdens de pandemie. We konden zelf ook bij sommige begrafenissen niet aanwezig zijn. Dat doet pijn. Het was een enorm lastige tijd, en toch vonden we ook goede kanten. Als deze crisis ons niet helpt om het roer om te gooien, wat dan nog wel?"

*'Als deze crisis ons niet helpt om
het roer om te gooien,
wat dan wel?'*

Ekkehard Muth, pastor van
Stadsklooster Mariken

Montage van een
online viering

Welke goede kanten van de pandemie zien jullie dan?

Ekkehard: "Je zag het in eenvoudige dingen, bijvoorbeeld dat vakanties in Nederland verrassend leuk bleken. Naarmate de crisis langer duurde, merkten we een omslag. Eerst waren mensen nog enthousiast over hoe goed we met elkaar deze crisis doorkwamen. Maar opeens duurde het te lang en werden mensen moedeloos. Je kunt dan eigenlijk niet meer zeggen: 'Kijk eens naar de voordelen die deze crisis heeft.'"

Els: "En dat is ook begrijpelijk. Mensen zijn blij dat ze na ruim twee jaar eindelijk weer kunnen doen wat ze voorheen deden. Maar daarmee laten ze ook zoveel goede, nieuwe dingen weer los."

Ekkehard: "Klopt, iedereen is zo blij en opgelucht. Mensen durven weer naar de vieringen te komen. Persoonlijk heb ik er last van dat het allemaal weer teruggaat naar het oude

normaal. En dat we straks een crisis hebben gehad waar we niks mee gedaan hebben."

Els: "Op kleine schaal zie je in onze gemeenschap natuurlijk wel hele praktische verbeteringen. Zoals onze viering: bij de start van de lockdown was het ingewikkeld om een viering online te streamen. Inmiddels is de kwaliteit enorm verbeterd en draait er nog steeds een livestream naast de fysieke viering."

Wat voor impact hadden de lockdowns op het project?

Ekkehard: "Omdat we niet konden samenkomen, hebben we nog niet het hele project kunnen uitvoeren. We gaan nu kijken of we onderdelen moeten aanpassen aan de nieuwe situatie. Met name nu er weer sprake is van een landelijke bezinningsdag! (Dit is een dag die al eens eerder werd georganiseerd en bedoeld is voor mensen die tijdens de

In het Stadsklooster Mariken horen we steeds nadrukkelijker het appèl vanuit de samenleving om zicht te geven op de onderliggende stroom van zingeving en spiritualiteit. Met het project komen denkers, deskundigen en ervaringsdeskundigen bij elkaar om piketpalen te slaan voor een alternatief na corona. In 2021 schreven verschillende mensen een essay over hun kijk op de pandemie (te lezen op stadskloostermariken.nl/profetisch-alternatief).

coronapandemie te maken hebben gehad met verlies - red.) Wij willen graag de levensbeschouwelijke kant van deze dag invullen. Daar kunnen we ook terugblikken en vooruitkijken naar hoe we ons leven na corona kunnen vormgeven."

Els: "Gelukkig konden er ook bepaalde elementen van het project doorgaan, zoals de interviews en essays die op de website staan. De geïnterviewden vonden soms hun eigen bijdrage niet zo interessant. Maar juist elk inzicht in hoe individuen de pandemie zijn doorgekomen is relevant en zorgt voor identificatie."

Zien jullie nog andere positieve ontwikkelingen in kerkelijk Nederland sinds de pandemie?

Ekkehard: "Wij proberen vanuit mensen de vraag naar het goddelijke. Ze zijn eerst op zoek naar spiritualiteit en daarna pas naar gemeenschap. Online kun je een gemeenschap vormen, maar die is wel moeilijker vast te houden.

Toch moeten we misschien af van het idee dat een gemeente of parochie per se bij elkaar in de buurt moet wonen en altijd in dezelfde samenstelling fysiek samenkomt. Je kunt ook een soort wolk er omheen vormen met mensen die af en toe bij ons komen om bijvoorbeeld hun overledenen te herdenken. Voor andere vormen van spiritualiteit gaan ze mogelijk naar andere plekken. Misschien moet dat ook gewoon kunnen.

Laatst zei iemand: 'Zonder online vieringen was ik nooit bij jullie terechtgekomen.' Ik heb het idee dat je als kerk best een rol kunt spelen bij een groep mensen die niet meteen naar een fysieke viering wil komen. Misschien wordt het ook mogelijk om ook online een volwaardige kerk te zijn."

Hoe nu verder?

Ekkehard: "Een onderdeel van het project was het organiseren van een symposium, waarin mensen met elkaar spreken over de implicaties van de coronacrisis. Dat kon helaas niet doorgaan, maar krijgt hopelijk een plek bij de landelijke bezinningsdag. Hier hopen we dat gesprek alsnog met elkaar te kunnen voeren. Het project schreeuwt erom voortgezet te worden. We moeten die energie van het begin van de crisis onthouden en vasthouden. Alle positieve veranderingen die waren ontstaan, zoals meer rust nemen en vanuit huis werken, zijn inmiddels weer ondergesneeuwd. Toch willen wij ze juist in beeld blijven brengen."

Els: "We hopen natuurlijk dat de bezinningsdag een moment wordt om die bewustwording nieuw leven in te blazen, zodat de gedragsverandering die we al eens hebben gezien, weer terugkeert."

Ekkehard: "We zijn ervan overtuigd dat de positieve energie die de pandemie heeft losgemaakt, niet verloren is en dat we die weer terugkrijgen. Het symposium, als onderdeel van de landelijke bezinningsdag, is daarvoor de basis.

Volg stadskloostermariken.nl om op de hoogte te blijven van alle ontwikkelingen.

KERK EN WERELD

Protestantse
Kerk